

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет романської філології і перекладу
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Допущено до захисту

«__» _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Олена ЗАЛІСНОВА*

КУРСОВА РОБОТА

з перекладознавства на тему:

**«Переклад назв сучасних іспанськомовних художніх фільмів
українською мовою»**

Студентки групи Млі 02-20

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.051 Романські мови і літератури
(переклад включно), перша – іспанська

Освітня програма Іспанська мова і література, друга
іноземна мова, переклад

Лопушін Ю. П.

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент Бокова П. М.

Чотирибальна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ПЕРЕКЛАД НАЗВ ФІЛЬМІВ ЯК ВАЖЛИВА ЕТНОЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМА.....	7
1.1. Назва як специфічний об'єкт перекладу.....	7
1.2. Переклад назв кінофільмів в сучасному світі глобалізації, його сутність та роль.....	10
1.3. Прагматичний аспект перекладу назв кінофільмів.....	13
1.4. Особливості перекладу назв іспанськомовних художніх фільмів українською мовою.....	16
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1.....	20
РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ПЕРЕКЛАДУ ТА АДАПТАЦІЇ НАЗВ КІНОФІЛЬМІВ.....	21
2.1. Прагматична адаптація перекладу як спосіб досягнення комунікативної мети.....	21
2.2. Перекладацька адаптація: лінгвокультурологічний аспект.....	24
2.3. Еквівалентність перекладу. Поняття перекладацької трансформації та класифікація її видів.....	27
2.4. Роль трансформацій у процесі перекладу назв іспанських кінофільмів на українську мову. Граматичні та лексичні трансформації при перекладі назв кінофільмів.....	31
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2.....	35
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	39

АНОТАЦІЯ

Назви кінофільмів, у тому числі й іспаномовних, відіграють ключову роль у процесі передачі їх змісту. Однією з ключових умов забезпечення правильного розуміння ідеї та сюжету кінофільму є коректне формулювання назви. У цьому зв'язку особливої актуальності набуває вміння трансформувати назви кінофільмів, що забезпечує адекватне сприйняття представниками інших культур та забезпечення міжкультурної взаємодії.

У курсовій роботі проаналізовано особливості перекладу назв фільмів як важливої етнолінгвістичної проблеми. Окремо розглянуто основні прийоми перекладу та адаптації назв кінофільмів.

За результатами проведеного дослідження встановлено, що назва кінофільму є першим, що сприймається глядачем, та способом відображення основної ідеї стрічки, внаслідок чого приймаються до уваги різноманітні аспекти прагматичної адаптації номінацій іспаномовних кінофільмів українською мовою. При перекладі назв іспанських кінофільмів українською мовою прийнято використовувати різноманітні стратегії адаптації, що забезпечує досягнення адекватності перекладу. Було виділено такі поширені стратегії перекладу назв кінофільмів як калькування, смислова адаптація та повна заміна. Особливу роль при перекладі назв іспанських кінофільмів відіграє використання лексичних, семантичних та граматичних трансформацій, якими є відповідні перетворення, завдяки якому здійснюється перехід від мовленнєвих одиниць мовою оригіналу до одиниць мовою перекладу

Ключові слова: іспаномовні художні фільми, назви кінофільмів, перекладацькі трансформації, адекватність перекладу, прагматична адаптація.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день кіноіндустрія виступає в ролі одного із найважливіших елементів у масовій культурі. Завданням будь-якого художнього фільму є навчання, розважання та надихання глядачів. Зарубіжні кінострічки надають можливість дізнатися нове про людей та культуру країни, що приймають участь у їх створенні. Назви кінофільмів, у тому числі й іспаномовних, відіграє ключову роль у процесі передачі їх змісту. Однією з ключових умов забезпечення правильного розуміння ідеї та сюжету кінофільму є коректне формулювання назви. У цьому зв'язку особливої актуальності набуває вміння трансформувати назви кінофільмів, що забезпечує адекватне сприйняття представниками інших культур та забезпечення міжкультурної взаємодії.

Багато науковців досліджували переклад назв сучасних художніх фільмів на українську мову. Серед них можна виділити роботи таких авторів: В. М. Березенко, О.В. Білецька, О.В. Борисова, В.В. Демецька, Н.В. Журавель, Т.В. Журавель та інших. Не зважаючи на той факт, що питання перекладу назв сучасних художніх фільмів викликають неабиякий інтерес як у науковій спільноті, так і серед практиків, все ще залишається слабо дослідженим у науковій літературі переклад іспанськомовних кінофільмів.

Метою даного дослідження є вивчення особливостей перекладу назв сучасних іспанськомовних художніх фільмів українською мовою.

У відповідності до поставленої мети *завданнями* роботи є:

- дослідити сутність назви як специфічного об'єкта перекладу, їх функції та принципи класифікації;
- визначити специфіку перекладу назв кінофільмів в сучасному світі глобалізації, його сутність та роль;
- проаналізувати прагматичний аспект перекладу назв кінофільмів;
- визначити особливості перекладу назв іспанськомовних художніх фільмів українською мовою;
- охарактеризувати прагматичну адаптацію перекладу як спосіб досягнення

комунікативної мети;

- дослідити лінгвокультурологічний аспект перекладацької адаптації;
- проаналізувати еквівалентність перекладу, поняття перекладацької трансформації та класифікацій її видів;
- визначити роль трансформацій у процесі перекладу назв іспанських кінофільмів на українську мову, а також особливості граматичних та лексичних трансформацій при перекладі назв кінофільмів.

Об'єктом дослідження є назви як категорії іспанськомовного соціокультурного простору.

Предметом дослідження виступають назви іспанськомовних художніх фільмів.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та визначених завдань було використано сукупність загальних та спеціальних методів наукового пізнання. Серед основних методів, використаних у процесі дослідження, можливо виділити контрактивний та перекладознавчий методи аналізу особливостей оригінальних текстів та їх перекладу, а також окремі методики лінгвопрагматичного аналізу.

Структура роботи. Робота складається з анотації, вступу, двох розділів основної частини, які включають структурні підрозділи, висновків до розділів, загальних висновків та списку використаних джерел.

У першому розділі подані теоретичні аспекти та засади перекладу назв фільмів як важливої етнолінгвістичної проблеми. Звернуто увагу на назву як специфічний об'єкт перекладу, зокрема, визначено сутність перекладу назв кінофільмів у контексті глобалізації, проаналізовано прагматичний аспект та особливості перекладу назв іспанськомовних художніх фільмів.

У другому розділі визначені основні прийоми перекладу та адаптації назв кінофільмів, включаючи прагматичну адаптацію як спосіб досягнення комунікативної мети та лінгвокультурний аспект перекладацької адаптації; досліджено поняття перекладацької трансформації та її різновиди, а також сутність еквівалентності перекладу; визначено роль трансформацій у процесі

перекладу назв сучасних іспанськомовних художніх фільмів українською мовою та проаналізовано граматичні та лексичні аспекти трансформацій у цьому аспекті.

У загальних висновках стисло викладено основні результати дослідження.

РОЗДІЛ 1

ПЕРЕКЛАД НАЗВ ФІЛЬМІВ ЯК ВАЖЛИВА ЕТНОЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМА

1.1. Назва як специфічний об'єкт перекладу

Лінгвістична наука перебуває у постійному розвитку, що зумовлено різноманітними трансформаціями в суспільному житті, розвитком технологій, виникненням нових напрямів досліджень у різних сферах діяльності. Внаслідок наукових відкриттів, виникнення нових освітніх технологій, комп'ютеризації пізнавальних і виробничих процесів, розширення сфер міжнародного співробітництва, виникають нові слова, словосполучення та усталені мовленнєві звороти. Лексикологія, в межах якої проводяться дослідження словникового запасу конкретної мови, також розширює сферу досліджень, у тому числі й шляхом створення нових напрямів наукового пізнання, одним із способів якого є ергоніми.

Мовленнєвий розвиток відбувається безперервно та провадиться на будь-якому рівні: звукова система піддається трансформаціям, змінюються склади слів, спостерігаються семантичні зміни у словах і словосполученнях. Найбільш помітними та відчутними такі трансформації є у межах словникового складу мови, тобто у лексиці. Існування потреби в створенні нових слів зумовлена суспільною необхідністю, оскільки виникає потреба у назві нових предметів, явищ, властивостей, висловленні ставлення до чогось, збагачення мови новим, незвичним та своєрідним.

Лінгвістика будь-якої мови містить в собі такі дві лексичні групи, як апелятивна й онімна, де перша визначає загальні назви, а друга – власні. Основним функціональним критерієм їх розмежування виступає те, що в межах загальних назв об'єднуються номінативи деяких однорідних компонентів, а у власних — забезпечується їх диференціація та надається найменування окремим одиничним об'єктам. Додатково простежуються розбіжності між апелятивними та знімними лексичними одиницями на граматичному та морфологічному рівнях. Так, у межах певного мовленнєвого середовища, в

якому прийнято використовувати конкретні загальні назви, можуть бути відсутні лексичні одиниці, що вживаються у межах онімного простору та навпаки. Це достатньо яскраво відображено у межах специфічних похідних моделей онімів, специфіці орфографії [4, с. 54].

Назва кінофільму – найважливіший елемент інформаційного повідомлення. Щоб привернути увагу читача, він має бути не типовим, а автентичним, неповторним та оригінальним. Назва кінофільму – це цілісний комунікаційний блок, який має чітку, логічну структуру, своєрідний каркас із внутрішньо доповненими частинами: розділами, підрозділами, реченнями, абзацами, параграфами, насиченими відповідною термінологією. Цінність терміна полягає в тому, що він несе великий обсяг логічної інформації. У заголовку недоречно викладати термінологію різних галузей без потреби та необхідного обґрунтування. Кожна наукова галузь має свою термінологічну систему.

Типи назв: основна назва, що відображає основну думку інформаційного повідомлення; підзаголовок чи тематичний заголовок, пояснює, уточнює [1, с. 48]. Тоді як за змістом ці назви бувають інформативні, проблемні, дослідні та описові, рекламно-інтригуючі, спонукально-наказові [11, с. 51].

Із назви за їхньою структурою з наголосом: заголовок-слово; заголовна фраза: дієслово, іменник або прикметник; велика пропозиція; титульно-інфінітивне відмінювання; відмінювання назви-прислівника. По емоційному впливу аудиторії, назви кінофільмів діляться на: інтригуючі; страшні; скандальні; інтимні; карколомні [16, с. 235].

З іншого боку, вони керуються всередині та зовні. Так, на семантичному і композиційному рівнях знаходять свій прояв внутрішньоорієнтовні, внаслідок чого простежується активізація комбінаторно-прагматичних можливостей мовлення. У свою чергу, зовнішньо орієнтовані забезпечують пряме здійснення впливу на емоційний аспект, зумовлюючи виникнення у реципієнта реакції. Обидві із представлених якостей перебувають у нерозривному взаємозв'язку між собою.

Існує наступна класифікація типів назв: заголовок-хроніка, що містить основну інформацію про те, про що кінофільм; збірна назва, що описує якусь подію, часто дається в іронічній або жартівливій формі; цитування назви, пряме чи опосередковане; назва є сенсаційною інтригою, натякає на певний факт, але не розкриває її повністю для спонукання до перегляду; заклик [11, с. 75].

Однією з ключових ознак, спільних для різних типів і типів художніх кінофільмів, є складна багаторівнева організація змісту, яка змістовно втілюється шляхом залучення засобів різноманітних знакових систем з використанням широкого арсеналу вербальних і паравербальних засобів. Використання обов'язкових компонентів, особливо конструктивних і композиційних умовностей, і допоміжних компонентів, наприклад, шрифт, фотоілюстрації, інфографіка, підпорядковані основній функції – передачі знань про кінофільм.

Саму назву кінофільму можна розглядати як вмотивований компонент по відношенню до змісту чітко визначеного тексту, в якому міститься вказівка на поняття, зміст яких розкриває сутність та сюжет стрічки. Назва художнього кінофільму характеризується певним відокремленням від основної частини, яка складається з формальних і змістових відмінностей. Назви кінофільмів підлягають певним вимогам смислового, жанрового та стильового характеру, які в цілому є притаманними для кінострічок, проте можуть бути відмінними від них. У складі композиційної структури назва кінофільму набуває статусу речення, що не залежить від його синтаксичних особливостей через характерну предикативність та реалізації комунікаційної інтенції адресата. Крім основної функції імені, інформації та комунікації, назва художнього кінофільму певною мірою виконує й рекламну функцію.

Таким чином, за допомогою наведених вище класифікацій можна проаналізувати будь-яку назву художнього кінофільму з погляду змісту, структури, емоційного впливу та функції. З огляду на це можна зробити висновок, що назва багатofункціональна.

1.2. Переклад назв кінофільмів в сучасному світі глобалізації, його сутність та роль

Художній переклад відіграє важливу роль у процесі обміну думками між різними націями та культурами, у зв'язку із чим перекладацька діяльність щодо творів художньої літератури виступає в якості важливої наукової галузі, що відмежовується від інших різновидів перекладу існуванням потреби у використанні індивідуального підходу. До того ж, складність процесу здійснення художнього перекладу творів літератури зумовлена наявністю високої смислової «напруженості» кожного слова, оскільки перекладач вимушений не лише відтворювати текст іноземною мовою, але й фактично створювати його заново.

Протягом тривалого часу художній переклад розглядається в якості важливого елемента розвитку суспільної та естетичної свідомості суспільства, що пов'язано зі здійсненням не лише на рівні усвідомлення сутності культури інших народів, але й на рівні взаємозв'язку між проблематикою стилів та жанрів. Переклад художніх кінофільмів є специфічним інструментом комунікації між народами, поширення нових ідей та обміну цінностями, способом зміцнення та підвищення міжнаціональної свідомості. Отже, художній переклад здійснює значний вплив на духовну сферу життя суспільства, виступаючи в ролі однієї з ключових форм культурного взаємозв'язку та способу пізнання.

Наявність структурних розбіжностей між мовами в особливостях структурної побудови може бути пов'язано із виникненням складнощів при збереженні та передачі інформації, що супроводжують процес перекладу іноземною мовою. Оскільки кожне слово в мові виступає самостійною лексичною одиницею, тобто елементом цілісної системи, яка має своє унікальне семантичне навантаження. Це може зумовлювати до того, що збіги між лексичними системами мов оригіналу та перекладу не траплятимуться при порівнянні. Основне значення мають зміни лексичних характеристик, які

прийнято називати трансформаціями, та сприймати як ті, що відхиляються від словникових еквівалентів.

У випадку виявлення таких відхилень під час перекладу з іспанської на українську мову, у тому числі й при перекладі назв кінофільмів, спостерігається видозміна лексичної одиниці мовою перекладу, внаслідок чого набувається відмінне значення від того, що було закладено у лексичну одиницю мовою оригіналу. Отже, мають місце лексично-семантичні трансформації, що за своїм сенсом проявляються шляхом адаптації та заміни одних лексичних одиниць мовою оригіналу на інші мовою перекладу, які інколи у деяких випадках навіть не мають словникових відповідників. [17, с. 613-614].

Коли перекладач здійснює переклад будь-яких текстів з мови оригіналу на іноземну мову, та навпаки (а також це стосується і перекладу назв кінофільмів з іспанської на українську мову), прослідковується існування чіткої закономірності до домінування одних лексичних і семантичних особливостей над іншими. Враховуючи кількісне співвідношення показників вживання лексичних трансформацій, спостерігається існування тенденції до відкидання семантично надмірних слів під час перекладу, які фактично не відіграють важливого семантичного та смислового навантаження для сприйняття реципієнтом автентичного змісту перекладеного тексту.

З метою забезпечення відповідності викладення тексту мовою перекладу за основу приймаються комунікативні цілі. Так, у процесі реалізації поставлених задач, перекладачем здійснюються формальні зміни або т.зв. лексичні трансформації. Серед основних факторів, що здійснюють ключовий вплив на формування семантичних та лексичних трансформацій у перекладі, можна виділити такі: предмет, поняття або явище можливо охарактеризувати за допомогою декількох ознак; у смисловому вираженні слів прослідковуються певні розбіжності; існування змістовного контексту та особливостей форм сполучення між словами [24, с. 152-154].

Для будь-якої мови у світі, як і для тих, що розглядаються в даній роботі, є притаманним існування великої кількості синонімічних лексем. Проте подібні

за змістом синонімічні ряди можуть мати відмінності за кількісними показниками елементів, які містяться у них, а також специфікою їх вживання у процесі мовлення. Існування таких явищ зумовлює виникнення складнощів у процесі підбору найбільш логічного еквівалента та забезпечити досягнення адекватності перекладу. Це також ускладнює процес сприйняття тексту і в реципієнта, оскільки воно може деформувати суть даного тексту. Такі труднощі є найбільш поширеними при перекладі однорідних синонімів, що зумовлено неприродністю звучання окремих слів мовою перекладу, що порушує правила адекватності та еквівалентності викладення тексту іноземною мовою.

Особливий інтерес у теорії перекладу викликають однорідні синоніми. Це зумовлено тим, що для правильної передачі змісту оригінального тексту, в якому наявні синоніми, перекладачем здійснюється підбір еквівалентного синоніма, що потребує обізнаності синонімічного ряду, до якого віднесено таке слово. При цьому, в межах будь-якого синонімічного ряду можливо виділити домінанту, в яку закладено основне узагальнене значення усього ряду, а окремі синоніми такого ряду можуть відрізнятися один від одного за частотою використання, стилістичним або емоційним забарвленням тощо [20, с. 250-253].

Схожість синонімів за одним чи декількома лексичними значеннями знаходить свій прояв повністю чи частково, внаслідок чого мова йде про повні або відносні синоніми. Повних синонімів виокремлюється досить багато, проте через наявність спільного денотативного значення, вони розрізняються за сферами використання. Так, у порівняльному значенні будь-яке слово може бути повним або відносним синонімом, що залежить від особливостей синонімічного ряду [3, с. 8].

Для забезпечення адекватної передачі змісту лексем-синонімів, фахівцями здійснюється переклад через призму перетворення речень, розкриття сутності особливостей змісту одного слова за допомогою іншого, заміна членів речень; отже, має місце використання цілої низки різноманітних трансформацій. Обрання способу трансформації певного синонімічного слова у мові перекладу як повноцінного відповідника слова мовою оригіналу перебуває

у безпосередній залежності від рівня сполучення слів, сфери і контексту вживання, частоти використання, стилю комунікації, тощо [14, с. 146].

Будь-яка назва, яка підлягає перекладу, повинна бути точною і повною. У деяких випадках перекладу перекладачем можуть використовуватися стилістичні елементи, що ж поширеними у художній літературі, внаслідок чого можна надати більш нову або незвичну емоційну насиченість. Це сприйняття також допомагає передати тематичні особливості перекладеного тексту. Перекладач має забезпечити зниження ризиків довільного або подвійного тлумачення лексем мовою перекладу. Отже, можливо стверджувати, що в залежності від сфери перекладеного тексту, потрібно звертати увагу на наявність виразних засобів, що є поширеними у художніх текстах та спрямовані на підживлення образності мови. При такому перекладі, професіональні працівники цієї галузі стараються уникати можливості неправильного або прямого тлумачення перекладених одиниць. При цьому, в процесі здійснення перекладу назв кінофільмів, потрібно враховувати мовленнєві особливості відображення мовних зворотів в іноземній мові.

1.3. Прагматичний аспект перекладу назв кінофільмів

Оскільки фільми виступають в якості частини сфери мистецтва, то вони відіграють роль певного культурного ретранслятора, шляхом забезпечення комунікації між глядачем та кінотвором. У цьому зв'язку прагматичний вплив фільмонімів набуває особливої значимості у процесі обрання кінофільму, впливаючи на його популярність та успішність серед аудиторії.

Виникнення прагматичного впливу зумовлено існуванням трьох взаємопов'язаних елементів, серед яких важливу роль відіграє інформаційний. Існування зазначеного елемента забезпечує передачу різноманітних прагматичних ефектів до реципієнта у процесі сприйняття тих чи інших заголовків. Отже, залежно від світосприйняття та досвіду, глядачі можуть по-різному сприймати інформацію, закладену в назву кінофільмів.

Ще одним аспектом прагматичного впливу виступають структурно-

семантичні характеристики назв кінофільмів. З метою формулювання єдиного ефекту на аудиторію та залучення найширшого кола глядачів, творцями кінофільмів приділяється значна увага структурним та лексичним характеристикам фільмонімів [5], особливості яких представлено у попередніх підрозділах даної роботи.

Ключову роль у прагматичному аспекті відіграють безпосередньо глядачі. Можливо виділити три основні різновиди прагматичного впливу фільмонімів на глядачів:

- підсилення відчуття очікування, що формується під впливом стилістичного наповнення фільмоніма, чи внаслідок їх багатозначності, що сприяє зростанню інтриги, підштовхуючи глядача до перегляду кінофільму;
- виправдане очікування, що формується у процесі сприйняття фільмонімів, в яких закладено безпосередню вказівку на ідею та сюжет кінофільму; ще до моменту перегляду кінофільму, такі назви здатні формувати певні асоціації у глядачів, що фактично готують його до подій, що розгортатимуться на екрані;
- обмануте очікування, коли фільмоніми можуть формувати певні стереотипні сприйняття і здогадки про кінофільми, проте не відповідають реальності стосовно розгортання подій у кінофільмі, внаслідок чого мають місце певні протиріччя через назву та сюжет. Такі очікування прийнято називати «обманутими», оскільки у процесі розгортання подій у кінострічці з конкретною назвою має місце реалізація переосмислення чи категорична відмова від початкового сприйняття, оскільки обіцяне не відбувається, а зміст стає повністю протилежним [15, с. 124-125].

Одним із найскладніших завдань у процесі перекладу назв кінофільмів є правильність передачі прагматичного ефекту фільмонімів. Забезпечення збереження прагматичного ефекту мовою перекладу здійснюється шляхом дотримання наступних вимог:

- Стислість. Як правило, мовою оригіналу назви кінофільмів є лаконічними та

короткими, метою чого є привернення уваги аудиторії. Не зважаючи на їх лаконічність, назви кінофільмів забезпечують представлення ключової ідеї фільмів, внаслідок чого глядачі чітко усвідомлюють його зміст. З огляду на те, що фільмоніми призначені для сприйняття значною кількістю глядачів, то його структура при перекладі не повинна суттєво відрізнятися від мови оригіналу.

- **Культурна значимість.** Одним із проблемних питань при перекладі назв кінофільмів виступає забезпечення інтегрування явищ, не притаманних для української культури. Мовою оригіналу фільмоніми можуть включати специфічні культурні елементи, поза текстові посилання, алюзії або примітки, не зрозумілі для українського глядача. Доцільно зауважити, що іноземці мають протилежний світогляд на певні речі, а культурна спадщина країн кардинально відрізняється, то одним із основних завдань перекладача є виконання стилістичної обробки фільмонімів, враховуючи традиції, реалії та культурну спадщину українського суспільства. Зокрема, у назвах комедійних кінофільмів можуть використовуватися мовленнєві звороти, які при дослівному перекладі є незрозумілими для українських глядачів. У такому випадку з метою забезпечення аналогічного прагматичного ефекту, перекладач використовує засоби збереження прагматичного впливу та повного нівелювання структурної або лексичної форми фільмонімів [64].
- **Художність.** Кінофільм виступає у ролі твору мистецтва, а, отже, для задоволення бажань глядачів, фільмоніми набувають художніх характеристик шляхом забезпечення раціонального використання тропів. На показники сприйняття кінофільму глядачами впливає притаманність для назви художніх елементів. Використання художніх форм сприяє виконанню образів вихідних текстів, забезпеченню емоційно-художньої краси мовлення та донесення до глядача змісту сюжету.
- **Комерційність.** Фільмоніми забезпечують створення для аудиторії ілюзії та естетичних емоцій, що сприяє виникненню бажання до повторного відвідування кінотеатрів. Кінофільми є одним із різновидів товару, а, отже,

наділяється комерційними характеристиками. В даному випадку саме фільмоніми виконують роль представника комерційних товарів, внаслідок чого забезпечення збереження основної ідеї сприяє упізнаваності й мовою перекладу [64].

Отже, завданням перекладача є досягнення передачі тих емоцій, які переживає носій мови оригінальної назви кінофільму. Основним завданням для перекладача виступає не лише досконале володіння обома мовами, а також уміння правильного транскодування та адаптації культурних явищ із тими, що є характерними для українського суспільства. Окрім цього, існує потреба у дотриманні правила, у відповідності до якого переклад назв кінофільмів повинен впливати з кінцевої мети фільмонімів. Таким чином, перед перекладачем постає подвійне завдання: переклад усього кінотексту, а лише потім – назви кінофільму. Забезпечення використання вищевказаних правил у процесі перекладу сприятиме приверненню увагу потенційних глядачів та реалізації необхідного прагматичного ефекту.

1.4. Особливості перекладу назв іспанськомовних художніх фільмів українською мовою

Переклад назви будь-якого художнього фільму є складним та відповідальним процесом, ключовим завданням якого є створення лаконічного та привертаючого увагу заголовка, завдяки якому відображено сюжет усього кінофільму, забезпечуючи його зрозумілість для носіїв інших мов та культур. Однією з основних складових успішності кінофільму є забезпечення якісного перекладу його назви. Водночас, нерідко при перекладі виникає низка проблем, зокрема, і навіть й використання слів або словосполучень, значення яких складно чи неможливо передати у повному обсязі мовою перекладу. З метою недопущення виникнення різноманітних проблем, перекладач має бути досконало володіти мовою оригіналу та перекладу, у тому числі: уміти правильно та обґрунтовано використовувати ті чи інші трансформації при перекладі, враховуючи специфіку перекладу кінофільмів, які належать до відповідного жанру; бути обізнаним у сюжетних особливостях кінофільму;

володіти знаннями щодо культури країни, в якій було створено кінофільм, а також країни, мовою якої здійснюється переклад; використовувати творчий підхід до процесу перекладу та дотримуватися вимог, що ставляться до перекладу назви кінофільмів та фільму в цілому [9, с. 103].

Достатньо поширеним є використання у назві кінофільму крилатого вислову чи інших фраз, що не можуть перекладатися дослівно. Як зазначають Н.В. Журавель та О.В. Білецька, для аудиторії (глядачів) принципово важливим є засвоєння семантичних трансформацій назви, оскільки це сприяє адекватності сприйняття концепту, для чого «автор іноді допомагає читачу в його роботі з розшифровки, декодування істинного значення заголовку» [9, с. 104]. В окремих випадках є доцільним використання методики «наскрізного повтору» [9, с. 104].

Специфіка перекладу назв художніх кінофільмів, у тому числі й іспаномовних, полягає у забезпечення більш точної передачі оригінальної назви, адаптуючи її для вітчизняних глядачів. На відміну від перекладу окремих речень або текстів, переклад назв кінофільмів є достатньо складним процесом, оскільки на перекладача покладено обов'язок точного визначення трансформацій, на основі яких здійснюється такий переклад [9, с. 104].

У процесі перекладу назв кінофільмів використовуються різноманітні граматичні та лексичні перекладацькі трансформації, що забезпечує досягнення еквівалентності, яка може бути синтаксичною, семантичною або прагматичною. Синтаксична еквівалентність забезпечує досягнення структурної схожості між вихідним та цільовим текстами. У разі відсутності синтаксичної подібності, мова йде про трансформації, які бувають двох видів: постійні граматичні (синтаксичні) трансформації, якими є певні правила погодження окремих граматичних мовленнєвих систем, пов'язаних перекладом; випадкові трансформації, що залежать від індивідуального вибору перекладача та стилістичних особливостей оригінального тексту [25].

У зв'язку з існуванням системних розбіжностей в іспанській та українській мовах, простежуються в оформленні речень мовою оригіналу та в

перекладі. Оскільки у світі відсутні дві ідентичні мови як за значенням (вираження тих чи інших символів), так і за правилами організаційної структури при побудові речень, у різних мовах не можуть існувати точні відповідники.

Сутність граматичних трансформацій полягає у перетворенні структури речень у процесі перекладу, враховуючи особливості мови перекладу. Граматичні трансформації можуть бути повними або частковими, в залежності від чого змінюється структурна побудова речень. У випадках, коли зміні підлягають головні члені речення, мова йде про повну трансформацію, а якщо другорядні – часткову. Окрім використання заміни членів речення, можуть змінюватися й частини мови [9, с. 104].

Обрання конкретних перекладацьких прийомів напряму залежить від жанру, тексту та стилю, виду перекладу (усний, письмовий, синхронний або послідовний) та його напрямку (на іспанську чи з іспанської мови), як правило використовуються такі перекладацькі прийоми як розчленування, інтеграція, транспозиція, перестановка, додавання, вилучення або антономічний переклад. Граматичні трансформації використовуються для досягнення основної мети перекладу – забезпечення адекватності перекладеного тексту. Найбільш ефективними граматичними трансформаціями, що використовуються з метою недопущення інтерференції мови оригіналу в процесі перекладу назв художніх кінофільмів, є заміна частин мови, порядку слів, членів речення та їх структури.

Менш поширеним є використання таких перекладацьких прийомів як додавання і вилучення, оскільки вони спрямовані на зміну в обсязі оригінальних назв. Як вважають Н.В. Журавель та О.В. Білецька, використання зазначених прийомом є неприпустимим, внаслідок того, що «... вони спричиняють зміни в обсязі перекладного тексту, що не допустимо, оскільки це не книга, а фільм, тобто такий вид мистецтва, який сприймається тоді, коли адитивний ряд збігається з відеорядом» [9, с. 105]. Отже, навіть у випадку існування потреби використання при перекладі експлікації, окремі слова не можуть бути перекладені за допомогою описового методу.

Таким чином, особливістю перекладу назв іспаномовних кінофільмів українською мовою є забезпечення його адекватності та можливості вільного сприйняття україномовними глядачами. У процесі перекладу назв кінофільмів існує потреба у забезпеченні синтаксичної, семантичної та прагматичної еквівалентності, що досягається завдяки використанню наступних методів: розчленування, інтеграція, транспозиція, перестановка, додавання, вилучення, антонімічний переклад.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1

За результатами дослідження перекладу назв фільмів як важливої етнолінгвістичної проблеми зроблено наступні висновки.

Назва кінофільму є вмотивованим щодо змісту конкретного тексту знаком, що містить вказівку на одне чи декілька понять, за рахунок змісту яких забезпечується розкриття сутності та сюжету стрічки. У складі конкретної композиційної структури назви кінофільмів набувають статусу речення незалежно від особливостей її синтаксичної організації, що зумовлено предикативністю, реалізуючи комунікативну інтенцію адресата.

Назви кінофільмів, що підлягають перекладу, мають бути точними та повними, проте в окремих випадках можуть використовуватися такі виразні елементи, що поширені в художній літературі та забезпечують емоційне забарвлення, залежно від тематики текстів. При перекладі назв художніх кінофільмів до уваги приймається специфіка відображення різноманітних мовленнєвих оборотів конкретної мови.

При перекладі назв кінофільмів ключовим завданням перекладача є передача емоцій, які переживає носій мови оригіналу. Для цього перекладач має досконало володіти обома мовами, одночасно уміючи обирати транскодування та способи адаптації культурних явищ до тих, що є притаманними для українського суспільства. До того ж, існує потреба у дотриманні правил, згідно яких переклад назв кінофільмів впливає з кінцевої мети фільмонімів.

Специфіка перекладу іспаномовних кінофільмів українською мовою полягає у забезпеченні його адекватності та вільного сприйняття україномовними глядачами. При перекладі назв кінофільмів існує потреба у забезпеченні синтаксичної, семантичної та прагматичної еквівалентності, що досягається завдяки використанню наступних методів: розчленування, інтеграція, транспозиція, перестановка, додавання, вилучення, антонімічний переклад.

РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ПЕРЕКЛАДУ ТА АДАПТАЦІЇ НАЗВ КІНОФІЛЬМІВ

2.1. Прагматична адаптація перекладу як спосіб досягнення комунікативної мети

Назви кінофільмів переважно перекладаються шляхом використання різноманітних трансформацій, а в окремих випадках – за допомогою повної заміни номінації. З метою ефективної інтерпретації назв кінофільмів прийнято застосовувати прагматичну адаптацію, що полягає у внесенні певних змін, враховуючи соціально-культурні, психологічні та інші відмінності між текстом перекладу та україномовною аудиторією. Відповідно до позиції А. Швейцера, прагматична адаптація полягає у «внесенні певних поправок на соціально-культурні, психологічні та інші розбіжності між одержувачами оригінального і перекладеного текстів» [10, с. 31].

Однією з найбільш характерних особливостей прагматики у процесі перекладу виступає спрямованість на реципієнта, що проявляється у додаванні роз'яснення чи опущенні надлишкового тексту, інтерпретації авторських повідомлень, що забезпечує передачу емоційного впливу текстів мовою оригіналу. З точки зору В.В. Демецької, забезпечення адекватності перекладу прагматично зорієнтованих текстів є можливою виключно «за умов його адаптації до лінгвокультурних стереотипів реципієнта» [7, с. 206].

З метою досягнення комунікативної мети, аналогічного мовою оригіналу, перекладачем використовуються різноманітні трансформації. Для цього використовується метод прагматичного аналізу, завдяки якому визначається, яка саме інформація підлягає вилученню чи видозміненню в процесі перекладу. Оскільки реципієнти оригінальних та перекладених текстів переважно мають відмінний мовленнєвий досвід, менталітет та фонові знання, забезпечення реалізації комунікативної мети потребує прагматичної адаптації, враховуючи зазначені особливості [22, с. 52].

У цьому контексті варто більш детально проаналізувати найбільш

поширені випадки використання прагматичної адаптації у процесі перекладу іспаномовних назв кінофільмів українською мовою. Зокрема, існує потреба в експлікації жанру кінофільму внаслідок низької асоціативності оригінальних номінацій із жанровим спрямуванням. Наприклад, оригінальна назва мексиканського іспаномовного кінофільму “*Año bisieto*” при дослівному перекладі означає «Високосний рік», що не надає можливості потенційним глядачам зрозуміти сюжет кінострічки. За сюжетом кінофільму, Лаура вирішує освідчитися коханому 29 лютого, що трапляється лише раз на чотири роки – у високосний рік. Враховуючи те, що українські глядачі не обізнані в існуванні такої традиції у деяких зарубіжних країнах, перекладачем використано метод прагматичної адаптації, що забезпечує розширення номінації. В українському перекладі назва вказаного кінофільму звучить як «Заміж у високосний рік», тобто має місце додавання лексеми «заміж» [28].

Кінофільм “*La maniobra de la tortuga*”, що дослівно перекладається як «Маневр черепахи» в україномовний прокат вийшла під назвою «Незавершена справа». За сюжетом кінострічки Інспектор поліції Мануель Б'янетті погоджується на переведення до поліцейської дільниці Кадіса, одразу після чого йому доручено розслідування вбивства молодої жінки, яка нагадує йому про спогади минулого. Не зважаючи на супротив з боку власного керівництва, інспектор починає самостійне розслідування запутаної справи, збираючи докази, які є досить суперечливими. Отже, україномовний переклад назви кінофільму надає можливість зрозуміти потенційним глядачам, що сюжет фільму пов'язаний із необхідністю завершити справу минулого, яка викликає постійні переживання головного героя [50].

Кінофільм “*Un requieño mundo*” дослівно перекладається як «Маленький світ», але в український прокат стрічка вийшла під назвою «Невидимий світ». За сюжетом кінофільму головна героїня вступає до початкової школи та дізнається, що над її старшим братом постійно знущаються. Внаслідок цього дівчина перебуває у постійному виборі між інтеграцією та власним братом. Використання у перекладі назви «Невидимий світ» більш повно передає

проблематику кінофільму – приховування дітьми фактів насилля над ними з боку однолітків у школі, оскільки словосполучення «маленький світ» більше вказує на те, що мова йде про звичайні дитячі взаємовідносини [70].

Назва молодіжної комедії “*La puerta de al lado*” дослівно перекладається як «Наступні двері», але в українському прокаті вийшла з більш простою та зрозумілою для вітчизняного глядача назвою – «Поганий сусід». Якщо при дослівному перекладі у глядача може виникнути уявлення про те, що мова у кінофільмі йде про фільм жахів, наприклад, про щось страшне за наступними дверями, то використання більш зрозумілої форми назви кінофільму чітко свідчить про те, що події пов’язані з взаємовідносинами між сусідами [52].

Назва воєнного фільму “*Pan de limón con semillas de amapola*” дослівно перекладається як «Хліб з лимонним маком». В українському кінопрокаті стрічка вийшла під назвою «Торт з лимоном і маком», що пов’язано з особливостями сюжету – дві сестри, розлучені ще у підлітковому віці, зустрічаються у невеликому містечку з метою продажу пекарні, успадкованої ними від таємничої жінки. Сестри мають дуже різні долі, проте разом намагаються розгадати таємницю їх спадщини, внаслідок чого зіштовхуються з сімейними конфліктами минулого [68].

З метою експлікації жанру як правило здійснюється розширення оригінальної назви шляхом додавання лексем із відповідною конотацією чи заміни на нову форму повідомлення. Наприклад, “*Con quién viajas*” («Автомобілісти»), що дослівно перекладається як «З ким ти подорожуєш» [35]; “*Eles transportan a morte*” («Вони несуть смерть»), що у дослівному перекладі означає «Вони везуть їх на смерть» [40]; “*El lodo*” («Болото»), що дослівно перекладається як “Бруд” [41]; “*Y todos arderán*” («Нехай все палає»), що при дослівному перекладі перекладається як «І всі вони згорять» [69].

Отже, однією з ключових умов сприйняття назви кінофільму мовою перекладу є забезпечення його адаптації. Саме адекватність перекладу назв кінофільмів сприяє досягненню успішності відтворення оригінального задуму твору, а також комерційного успіху кінострічки. Враховуючи те, що назва

кінофільму є першим, що сприймається глядачем, та способом відображення основної ідеї стрічки, то перекладачем приймаються до уваги різноманітні аспекти прагматичної адаптації номінацій іспаномовних кінофільмів українською мовою.

2.2. Перекладацька адаптація: лінгвокультурологічний аспект

Будь-яка назва або текст, що підлягає перекладу повинна відповідати точному та повноцінному викладу матеріалу в тексті або назві мови перекладу. Однак, у деяких випадках перекладачам мають право використовувати прийоми з художньої літератури, тобто їм дозволено задіяти художні елементи. Оскільки кожна мова має свої унікальні особливості та культурні відтінки, спеціалісти стараються використовувати різні стилістичні засоби для забезпечення живого та образного виразу тексту. Таке використання виразних елементів насичує емоціональним сприйняттям тексту або назву. При такому перекладі до уваги беруть і саму тематику лексики, яка перекладається. Таким чином, перекладачі прагнуть отримати точність адаптації та, в даному випадку, уникнути різних інтерпретацій оригінального тексту [19, с. 254].

Перекладацька адаптація спрямована на пояснення за допомогою адаптативних моделей прагматичних типів потреби у застосуванні трансформацій, внаслідок чого забезпечується поєднання теоретичних аспектів комунікації, прагмалінгвістики та теорії перекладу. Адаптивні моделі адаптації спрямовані на розкриття причин змін у тексті при його переходу з одного дискурсу в інший, з одного тексту до іншого, чи від однієї ідеології в іншу. Як зауважено В.В. Демецькою, саме за допомогою таких моделей пояснюються трансформації у процесі перекладу «з мови в мову, з культури в культуру» [6, с. 96].

Використання перекладацьких трансформацій забезпечує еквівалентність передачі змісту тексту в такій формі, яка необхідна для реалізації основних завдань міжмовної комунікації. Зокрема, забезпечується збереження бажаного впливу на цільове коло реципієнтів, а також вилучення певного обсягу

інформації. З точки зору В.В. Демецької, визначення конкретного різновиду адаптаційної трансформації зумовлений характером впливом, «який потрібно зберегти у варіанті перекладу, або характером і обсягом інформації, що міститься у цьому тексті» [8, с. 73].

У залежності від особливостей перекладеного тексту, перекладачем приймаються до уваги використані експресивних мовленнєвих прийомів, оскільки в окремих випадках існує потреба у забезпеченні найбільш високого рівня адекватності тексту мовою перекладу. У результаті, перед перекладачем постає важливе завдання, що полягає не лише у збереженні змісту первинного тексту, але й також побудувати речення так, щоб воно було доступним для сприйняття носієм мови. Це зумовлює виникнення декількох рівнів забезпечення відповідності перекладу. Переважно відповідність досягається на граматичному та лексичному рівнях, проте єдиної точки зору з даного питання не сформовано.

Також не варто залишити поза увагою текстуальний та культурний рівні, оскільки досягнення їх відповідності забезпечує аналогічний прагматичний вплив на суб'єктів сприйняття інформації. Це вказує на те, що спеціалістам у перекладацькій галузі варто зважати на рівень складності матеріалу та його культурний або інші контексти. Адже відповідність перекладеного тексту на цих етапах впливає на носіїв мови перекладу у такий же спосіб, як і оригінальний текст. При здійсненні перекладу з іспанської на українську, насамперед фахівець адаптує лексичну та семантичну специфіку тексту на рівні речення. Проте речення також має відповідати певним мовним ситуаціям і мати визначену комунікативну ціль. Отже, у цьому контексті увагу приділено комунікативному аспекту, тоді як сама сегментація відповідає за комунікативну функцію. Вона також, окрім передання інформації, має вплив на вибір граматично-семантичних структур разом з способом побудови пропозиції [66].

У процесі перекладу назв кінофільмів перекладачами використовуються спеціальні стратегії адаптації з метою досягнення адекватності перекладу. Одним із найпростіших способів є використання дослівного перекладу

(калькування), що використовується у випадках, коли утворений таким чином відповідник не призводить до порушення норм вживання та сполучуваності слів українською мовою. В якості прикладу можливо привести назви наступних іспаномовних кінофільмів та їх переклад українською мовою: “*Los días que vendrán*” («Прийдешні дні») [57], “*Verano 1993*” («Літо 1993») [74], “*A cambio de nada*” («В обмін на ніщо») [26], “*Las distancias*” («Відстані») [53], “*Las leyes de la frontera*” («Закони кордонів») [54], “*Libertad*” («Свобода») [55], “*Competencia oficial*” («Офіційний конкурс») [34], “*El hombre perfecto*” («Ідеальний чоловік») [39], “*La hija*” («Донька») [49], “*Culpa mía*” («Моя вина») [36], “*Bajocero*” («Нижче нуля») [30].

Наступною стратегією перекладу назв іспаномовних кінофільмів українською мовою є смислова адаптації, коли перекладачем використовуються різноманітні лексичні трансформації, зокрема додавання, заміна або вилучення. Наприклад, назва іспанського кінофільму “*Chavalas*” у дослівному перекладі означає «дівчата» або «пташенята». Проте, назву кінофільму українською мовою представлено як «Подруги». За сюжетом кінострічки, головна героїня повертається до рідного містечка після звільнення з престижної роботи, проте це не дуже подобається її давнім подружкам. Поступово дівчина руйнує відносини з усіма дівчатами, поки не розриває їх остаточно. Використання при перекладі назви кінофільму категорії «подружки», а не «дівчата» надає можливість потенційним глядачам зрозуміти, що у стрічці йтиме мова про дружні або колись приятельські відносини між людьми [32].

Назва кінофільму “*Live is Life. La gran aventura*”, дослівно перекладається як «Жити – це життя. Велика пригода» [56]. При цьому, в україномовному прокаті кінофільм випущено під назвою «Жити – це життя» [56]. В даному випадку перекладачем використано прийом вилучення, оскільки назву кінострічки було скорочено, не втрачаючи при цьому його змісту. Переклад назви кінофільму українською мовою надає можливість українським глядачам зрозуміти, що сюжет пов’язаний із життям підлітків, для якого є притаманною велика кількість різноманітних пригод.

Використання способу повної заміни назви кінофільму має місце виключно у випадках неможливості передачі прагматичного змісту початкового тексту, що зумовлено реаліями, зрозумілими виключно тій аудиторії, яка обізнана у мовній та етнокультурній специфіці соціуму [9, с. 105]. Наприклад, кінофільм “*Way Down*” українському прокаті представлено з назвою «Геніальне пограбування» [72]. Сюжет фільму розгортається навколо Банку Іспанії, який протягом тривалого часу вважався таким, що неможливо програбувати, проте Том Джонсон вирішив це спростувати. Тобто, ключовою ідеєю кінофільму є саме пограбування банку, що достатньо яскраво відображено у його назві перекладу та є цілком зрозумілою для українського глядача [72].

Таким чином, при перекладі назв іспанських кінофільмів українською мовою прийнято використовувати різноманітні стратегії адаптації, що забезпечує досягнення адекватності перекладу. Найбільш поширеним способом є використання дослівного перекладу або калькування, коли отримуваний відповідник не порушує норми вживання та сполучуваності слів українською мовою. Також нами виділено такі поширені стратегії перекладу назв кінофільмів як смислова адаптація та повна заміна, що використовуються у випадку повної або часткової неможливості передачі прагматичного змісту мови оригіналу.

2.3. Еквівалентність перекладу. Поняття перекладацької трансформації та класифікація її видів

При перекладі назв кінофільмів, то необхідно застосовувати різноманітні підходи, а не обмежуватися лише однією стратегією чи прийомом. Одночасно із використанням трансформацій на граматичному рівні, які можна прослідкувати та проаналізувати під час семантичного аналізу первинного матеріалу, а також надбудові окремих фраз, є логічним використання перефразування, лексичні зміни, тощо. З точки зору Я.І. Рецкера, лексичними трансформаціями є особливі прийоми мислення, які характеризуються логічністю побудови, а їх використання сприяє «розкриттю сутності та

значення іншомовних слів, аналог яким наявний у рідній мові» [21, с. 105]. Загальною практикою у перекладі являється застосування найпоширеніших видів трансформацій, а саме: конкретизація, диференціація змісту, змістовний розвиток, генералізація, цілісне перетворення, антонімічний переклад та компенсація втрат при перекладі [2, с. 8].

Еквівалентне передання суті тексту мови оригіналу в текст мови перекладу може бути важкою задачею, оскільки відмінності у структурній побудові конкретної мови ускладнюють цей процес при перекладі. Варто взяти до уваги те, що кожна мова містить особисту лексичну систему, часто трапляються ситуації, у яких мова оригіналу не має прямих, чітких або жодних відповідників в мові перекладу. Таким чином, подібні випадки можуть створювати потребу використання лексичних трансформацій для відновлення, у певному сенсі, еквівалентів між обома текстами. При виявленні такої проблеми, у тому числі й при перекладі назв кінофільмів, в ході перекладу з однієї мови на іншу, а саме з іспанської на українську, перекладачі коригують цю різницю. Фахівці можуть виконувати це за допомогою трансформації лексики так, щоб забезпечити кращу відповідність змісту оригіналу. Такі перекладені лексичні одиниці може набути трохи іншого значення, на відміну від оригіналу. У результаті, подібні трансформації ефективніше виражають та відтворюють інформаційну складову в мові перекладу. За словами В.В. Рибенюк, сенс останньої криється в здійсненні заміни одних лексичних одиниць в оригінальному тексті на інші лексичні елементами в мові перекладу, «які часто не є словниковими еквівалентами» [19, с. 253].

Основними типами лексичних трансформацій, що використовуються при перекладі назв кінофільмів з іспанської мови на українську, виступають наступні: підбір аналога, експлікація, калькування, транскрипція, транслітерація, еквівалентний переклад. Крім необхідності коректної передачі сюжету кінофільму, важливо також максимально зберегти та передати засобами мови перекладу стилістичну складову, яка виступає основним засобом надання впливу на потенційного споживача товарів та послуг у сфері кіноіндустрії.

Певні складності при перекладі текстів викликає передача таких стилістичних засобів як метафора, гіпербола, фразеологічні одиниці, метонімія, алюзія тощо. З цією метою використовуються різні перекладацькі прийоми та трансформації (калькування, підбір аналога, еквівалентний переклад, модуляція, інтерпретація, граматична заміна), головна мета яких полягає у збереженні та передачі прагматичного ефекту [63].

У науковій літературі перекладацькі трансформації розглядаються в якості численних та якісно різноманітних перетворень, що здійснюються з метою досягнення адекватності перекладу, що зумовлено розбіжностями у семантичних та формальних системах різних мов. Пропонується виділяти чотири основні види перекладацьких трансформацій, якими є наступні: перестановка, заміна, додавання або опущення [18, с. 147]. У цьому зв'язку пропонуємо звернути увагу на особливості перекладу окремих назв іспанських кінофільмів українською мовою:

1. Назва кінофільму “*Ama*”, у дослівному перекладі означає «Господиня». Проте, при перекладі назви кінофільму українською мовою використано метод заміни, внаслідок чого у прокат стрічка вийшла з назвою оскільки сюжет розгортається навколо жінки та її доньки [27].
2. Назва іспанської кінострічки “*Destello bravío*” дослівно перекладається як «Відважний спалах». Проте, в український прокат кінофільм вийшов під назвою «Великий спалах» [37]. Оскільки для вітчизняного глядача використання прикметника «великий» є більш звичним, то україномовний варіант назви є зрозумілішим, що зумовлено використання такого словосполучення у повсякденному мовленні.
3. Назва кінофільму “*Upon Entry (La llegada)*” дослівно перекладається як «Після входу». В український кінопрокат стрічка вийшла під назвою «Межі безумства». Повна заміна смислового значення назви кінофільму що надає можливість зрозуміти потенційному глядачу особливості сюжету кінофільму, тобто те, що мова йтиме про трилер або бойовик [71].
4. Назва іспанської кінострічки “*La mesita del comedor*” дослівно

перекладається як «Обідній стіл», тобто у сюжеті мова йде про розгортання подій навколо певної родини. Проте, в українському прокаті кінофільм представлено під назвою «Кавовий столик», що створює помилкове враження про те, що події у кінофільмі розгортаються у процесі дозвілля за кавою [51].

5. Назва іспанського кінофільму “*Celda 211*” перекладається як «Комірка 211», але в українському прокаті кінофільм представлено назву «Камера 211». В даному випадку перекладачем використано спосіб семантичної заміни простору, в межах якого розгортаються події у кінофільмі, зазначаючи, що мова йде про місця обмеження волі [31].

У зв'язку з із вищевикладеним можливо зробити висновок, що процес перекладу передбачає не тільки передачу мовної суті, але й також відтворення тексту на основі суб'єктивного сприйняття та усвідомлення змісту фахівцем. При цьому, переклад будь-якої назви можливо розглядати в якості акту міжнаціонального та міжкультурного спілкування. Можна стверджувати, базуючись на цьому аспекті, що він відображає більше, аніж просте отримання інформації. Тому смислове навантаження назв кінострічки, яка підлягає перекладу, визначається семантичними особливостями та способів об'єднання лексичних одиниць. При потребі перекладу назв, виходячи з їх контексту, то необхідні знання та глибоке усвідомлення автора у певних сферах. Внаслідок чого, це можна пояснити зумовленістю парадигматичних і семантичних відносин у слові, надаючи великий лексичний потенціал. Також потрібно пам'ятати про лексичні, граматичні, культурні та семантичні аспекти для повноцінної передачі інформативної складової назв кінофільмів.

2.4. Роль трансформацій у процесі перекладу назв іспанських кінофільмів на українську мову. Граматичні та лексичні трансформації при перекладі назв кінофільмів

З метою збереження особливості кінофільму та недопущення порушення змісту, закладеного в оригінальну назву, перекладачем здійснюється підбір

стратегій перекладу. Для забезпечення найбільш гармонійного входження реципієнтів при перекладі до іноземної культури та мови, перекладачем докладаються зусилля у напрямку створення найбільш оптимального балансу між семантикою та формою, денотативною, стилістичною, культурною та прагматичною інформацією текстів мовою оригіналу та перекладу. Отже, має місце використання перекладацьких трансформацій, що мають формально-семантичний характеру, змінюючи форму та зміст вихідного тексту. Як з цього приводу зазначають О.М. Лесінська та Д.Д. Радішевська, переклад заголовків кінофільмів потребує виконання перекладачами важких завдань та прийняття правильних рішень. Саме від правильності обрання стратегії перекладу залежить адекватність перекладеної назви кінофільму, а, отже, і «сприйняття глядачем кінофільму та його успіх» [13, с. 170-171].

У науковій літературі прийнято виділяти лексичні, лексико-граматичні та граматичні перекладацькі трансформації. До лексичних трансформацій при перекладі належать такі, що використовуються у процесі відтворення назв іспаномовних назв кінофільмів українською мовою, якими є практична транскрипція та транслітерація [23, с. 329]. Наприклад, “*Mamá o papá*” («Мама або тато») [61], “*Operación “Camarón”*” («Операція «Камарон»») [67], “*Xtremo*” («Екстремо») [73], “*Mantícora*” («Мантікора») [62], “*Los delincuentes*” («Злочинці») [58], “*Modelo 77*” («Модель 77») [65].

Також має місце використання практичної транскрипції, що полягає у забезпеченні передачі звучання мовленнєвих одиниць, використовуючи орфографічну систему української мови, з метою встановлення вихідних форм назви кінофільму мовою оригіналу. Практична транскрипція активно використовується з метою передачі назв кінофільмів, що утворені від власних назв чи імен персонажів [23, с. 330]. Наприклад, “*Jacinto*” («Хасінто») [46], “*Maixabel*” («Майсабель») [60], “*Josefina*” («Жозефіна») [47], “*Lucas*” («Лукас») [59], “*Érase una vez en Euskadi*” («Одного разу в Еускаді») [44].

У процесі перекладу назв іспанських кінофільмів також використовуються лексико-семантичні трансформації, зокрема диференціація,

генералізація, конкретизація та модуляція. У випадку диференціації значення при перекладі кінофільмів українською мовою має місце відсутність чіткого еквіваленту в українській мові. У цьому зв'язку перекладачем з усього обсягу існуючих слів, обирається відповідник, що підходить у конкретному контексті [23, с. 330]. Наприклад, при перекладі назви кінофільму “*Espíritu sagrado*”, що дослівно означає «Святий Дух», використано прийом гіперболізації, тобто підвищення ролі та значимості слова, у зв'язку із чим в україномовному перекладі назва звучить як «Священний Дух» [45].

Конкретизація значення є одним із різновидів перекладацьких трансформацій, що передбачає здійснення заміни слів із ширшим значенням мовою оригіналу, словом із вузьким значенням мовою перекладу [23, с. 330]. Наприклад, іспаномовний варіант назви кінофільму представлено як “*As bestas*” дослівно перекладається як «Як звірі», проте перекладачем використано більш звужену назву, прибравши порівняння – «Звірі» [29].

Протилежною трансформацією є генералізація значення, коли має місце заміна слова мовою оригіналу мовою перекладу із ширшою семантикою [23, с. 330]. Наприклад, при перекладі іспаномовного кінофільму “*La consagración de la primavera*”, в українському прокаті зазначену назву представлено як «Весна священна»; тобто, перекладачем додано вказівку на те, що весна як пора року характеризується святістю [48].

Сутність модуляції полягає у здійсненні заміни словникового еквіваленту на контекстуальний, що перебуває у тісному взаємозв'язку із назвою кінофільму мовою оригіналу [23, с. 331]. Так, назва іспанського мультфільму “*En los márgenes*”, що дослівно означає «на полях», в українському прокаті представлена як «На краю» [43]. Отже, при перекладі назви стрічки уточнено, що сюжет розгортається не просто у полі, а на краю.

Також має місце використання лексико-семантичних трансформацій, зокрема цілісного перетворення, при якому передбачається вираження змісту назви кінофільмів мовою оригіналу, у мові перекладу, які неможливо віднести ні до категорії контекстуальних, ні словникових відповідників таких назв. Як

правило, цілісне перетворення використовується з метою підвищення привабливості кінострічки для потенційних глядачів мовою перекладу, акцентуючи увагу на певних особливостях фільму [23, с. 332]. В якості прикладів використання цілісного перетворення можливо представити назви наступних іспанських кінофільмів та їх перекладу українською мовою:

1. “*En la tormenta*”, що при дослівному перекладі означає «у шторм», проте в українському прокаті стрічку представлено під назвою «Очікування шторму» [42].
2. Назва іспанського кінофільму “*El buen patrón*” дослівно перекладається як «Хороший роботодавець». При цьому, в українському офіційному перекладі зазначену кінострічку представлено як «Найкращий бос» [38].
3. Назва кінофільму “*Cinco lobitos*” з іспанської мови перекладається як «п’ять маленьких вовченят», але у вітчизняному кінопрокаті стрічка вийшла під назвою «Колискова» [33].
4. Назва іспанського кінофільму “*Los renglones torcidos de Dios*” дослівно перекладається як «Криві лінії Бога». Проте, перекладачем зазначену кінострічку в українському варіанті представлено як «Божі криві лінії», що є більш звичним для українського глядача [58].

Отже, назва кінофільму є одним із основних елементів, що має сприяти приверненню уваги та пробудженню інтересу до кінострічки. У цьому зв’язку назви кінофільмів мовою перекладу повинні бути не менш значимими та яскравими, ніж мовою оригіналу, що потребує обрання вдалого способу перекладу. Особливу роль при перекладі назв іспанських кінофільмів відіграє використання лексичних, семантичних та граматичних трансформацій, якими є відповідні перетворення, завдяки якому здійснюється перехід від мовленнєвих одиниць мовою оригіналу до одиниць мовою перекладу.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2

За результатами аналізу основних прийомів перекладу та адаптації назв іспаномовних кінофільмів українською мовою зроблено наступні висновки.

Однією з ключових умов сприйняття назви кінофільму мовою перекладу є забезпечення його адаптації. Саме адекватність перекладу назв кінофільмів сприяє досягненню успішності відтворення оригінального задуму твору, а також комерційного успіху кінострічки. Враховуючи те, що назва кінофільму є першим, що сприймається глядачем, та способом відображення основної ідеї стрічки, то перекладачем приймаються до уваги різноманітні аспекти прагматичної адаптації номінацій іспаномовних кінофільмів українською мовою.

При перекладі назв іспанських кінофільмів українською мовою прийнято використовувати різноманітні стратегії адаптації, що забезпечує досягнення адекватності перекладу. Найбільш поширеним способом є використання дослівного перекладу або калькування, коли отримуваний відповідник не порушує норми вживання та сполучуваності слів українською мовою. Також нами виділено такі поширені стратегії перекладу назв кінофільмів як смислова адаптація та повна заміна, що використовуються у випадку повної або часткової неможливості передачі прагматичного змісту мови оригіналу.

Не можна вважати, що сам процес перекладу орієнтований переважно лише на подання матеріалу з однієї мови на іншу. Сюди також відноситься і складне завдання відтворення матеріалу, що відбувається на базі особистого сприйняття та розумінні спеціаліста. Переклад вимагає відповідності з культурною та мовленнєвою специфікою, характеристикою та тематики мови, на яку здійснюється переклад. До того ж, переклад уособлює міжнародне явище комунікації, бо завдяки ньому можна отримати та передати особливості та нюанси нації. Водночас сама назва фільмів безпосередньо керується її семантичними характеристиками; а при наявності особливої (специфічної)

тематичності у назвах, то їхній переклад залежить викриває суб'єктивне розуміння спеціалістом його змісту.

Назва кінофільму є одним із основних елементів, що має сприяти приверненню уваги та пробудженню інтересу до кінострічки. У цьому зв'язку назви кінофільмів мовою перекладу повинні бути не менш значимими та яскравими, ніж мовою оригіналу, що потребує обрання вдалого способу перекладу. Особливу роль при перекладі назв іспанських кінофільмів відіграє використання лексичних, семантичних та граматичних трансформацій, якими є відповідні перетворення, завдяки якому здійснюється перехід від мовленнєвих одиниць мовою оригіналу до одиниць мовою перекладу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

За результатами проведеної роботи можливо сформулювати наступні висновки.

Назва кінофільму є вмотивованим щодо змісту конкретного тексту знаком, що містить вказівку на одне чи декілька понять, за рахунок змісту яких забезпечується розкриття сутності та сюжету стрічки. У складі конкретної композиційної структури назви кінофільмів набувають статусу речення незалежно від особливостей її синтаксичної організації, що зумовлено предикативністю, реалізуючи комунікативну інтенцію адресата.

Назви кінофільмів, що підлягають перекладу, мають бути точними та повними, проте в окремих випадках можуть використовуватися такі виразні елементи, що поширені в художній літературі та забезпечують емоційне забарвлення, в залежності від тематики текстів. При перекладі назв художніх кінофільмів до уваги приймається специфіка відображення різноманітних мовленнєвих оборотів конкретної мови.

При перекладі назв кінофільмів ключовим завданням перекладача є передача емоцій, які переживає носій мови оригіналу. Для цього перекладач має досконало володіти обома мовами, одночасно уміючи обирати транскодування та способи адаптації культурних явищ до тих, що є притаманними для українського суспільства. До того ж, існує потреба у дотриманні правил, згідно яких переклад назв кінофільмів впливає з кінцевої мети фільмонімів.

Специфіка перекладу іспаномовних кінофільмів українською мовою полягає у забезпеченні його адекватності та вільного сприйняття україномовними глядачами. При перекладі назв кінофільмів існує потреба у забезпеченні синтаксичної, семантичної та прагматичної еквівалентності, що досягається завдяки використанню наступних методів: розчленування, інтеграція, транспозиція, перестановка, додавання, вилучення, антономічний переклад.

Однією з ключових умов сприйняття назви кінофільму мовою перекладу є забезпечення його адаптації. Саме адекватність перекладу назв кінофільмів

сприяє досягненню успішності відтворення оригінального задуму твору, а також комерційного успіху кінострічки. Назва кінофільму є першим, що сприймається глядачем, та способом відображення основної ідеї стрічки, внаслідок чого приймаються до уваги різноманітні аспекти прагматичної адаптації номінацій іспаномовних кінофільмів українською мовою.

При перекладі назв іспанських кінофільмів українською мовою прийнято використовувати різноманітні стратегії адаптації, що забезпечує досягнення адекватності перекладу. Найбільш поширеним способом є використання дослівного перекладу або калькування, коли отримуваний відповідник не порушує норми вживання слів українською мовою. Нами виділено такі поширені стратегії перекладу назв кінофільмів як смислова адаптація та повна заміна, що використовуються у випадку повної або часткової неможливості передачі прагматичного змісту мови оригіналу.

Переклад є процесом перенесення ідеї та суті тексту з однієї мови в іншу, відтворення структури та інших особливостей тексту-джерела у вихідний текст, і водночас включає інтерпретацію та знання певних характеристик у різних сферах життя носіїв мови оригіналу. Його вважають одним із комплексно-складних способів міжнаціональної взаємодії. Зміст назв фільмів при перекладі постає залежним від його семантичних рис, але базується на розумінні перекладача, коли у назвах вжито специфічну лексику.

Назва кінофільму є одним із основних елементів, що має сприяти приверненню уваги та пробудженню інтересу до кінострічки. У цьому зв'язку назви кінофільмів мовою перекладу повинні бути не менш значимими та яскравими, ніж мовою оригіналу, що потребує обрання вдалого способу перекладу. Особливу роль при перекладі назв іспанських кінофільмів відіграє використання лексичних, семантичних та граматичних трансформацій, якими є відповідні перетворення, завдяки якому здійснюється перехід від мовленнєвих одиниць мовою оригіналу до одиниць мовою перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Березенко В. М. (2017) *Порівняльна типологія англійської та української мов.* Київ: Вид. центр КНЛУ.
2. Борисова О.В. (2005). *Трансформація вербалізації в англо-українському перекладі.* (Автореф. дис. канд. філол. наук). Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ.
3. Ващенко В.С. (2009). *Українська лексикологія. Семантико-стилістична типологія слів.* Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського ун-ту.
4. Вербич С. (2008). Сучасна знімна лексика: функціональний аспект. *Вісник Національної академії наук України*, 5, 54-60.
5. Григор'єва О. (2011). Прагматичний аспект перекладу: засоби прагматичної адаптації тексту. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Лінгвістика*, 5, 285-289.
6. Демецька В.В. (2007). Адаптація як поняття перекладознавства й культурології. *Вісник СумДУ. Серія Філологія*, 1, 96-102.
7. Демецька В.В. (2007). Перекладацька адаптація та типологія дискурсів. *Нова філологія*, 205-210.
8. Демецька В.В. (2006). Проблема перекладацької адаптації прагматичних текстів. *Проблема семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. Київ. нац. лінгв. ун-ту*, 14, 70 – 74.
9. Журавель Н.В., Білецька О.В. (2019). Особливості перекладу назв художніх фільмів з німецької мови українською. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*, 4, 103-108.
10. Журавель Т.В. (2019). *Прагматична адаптація у перекладі кіно тексту, Мова та література у політкультурному просторі: матеріали міжнародної наук.-практ. конф.*. Львів: ГО "Наукова філологічна організація «Логос».
11. Калюжна В.В. (2016). Сучасні тенденції у мові наукових періодичних видань. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*, 4, 73-81.

12. Карпенко Р. (2010). *Заголовок у районній газеті «Сільські горизонти»: типологія*, Матеріали шостої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Журналістська освіта на Сумщині: набутки й проблеми». Суми : Вид-во СумДУ.
13. Лесінська О. М., Радішевська Д. Д. (2018). Особливості перекладу заголовків фільмів американського кінематографу українською мовою (наприкладі матеріалів за 2000–2015 роки). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 32, 169–171.
14. Литвин О.О. (2016). Особливості вживання тропів на позначення рослин у мовітвору Уляни Кравченко «Хризантеми». *Лінгвістичні дослідження: Зб. наук.праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди*, 42, 144–149.
15. Мельник М. Є. (2014). Кінотекст як особливий вид дискурсу. *Сучасні дослідження з іноземної філології*, 12, 123–127.
16. Микитів Г.В. (2010). Інтерпретація газетних заголовків у сучасному інформаційному просторі. *Вісник Запорізького національного університету*, 1, 233-237.
17. Нідзельська Ю.М., Рокоман С. С. (2023). Перекладацькі трансформації як базове поняття сучасної теорії перекладу. *Наука та інновації сучасного світу*, 7, 612-618.
18. Поліщук Л., Пушкар Т. (2023) Перекладацькі трансформації та їх різноманіття у перекладних виданнях художньої літератури. *International multidisciplinary scientific and practical*, 1, 146-150.
19. Рибенок В.В. (2012). Сутність лексико-семантичних трансформацій. *Наукові записки. Серія: Філологічна*, 24, 253-255.
20. Скрильник С. В. (2015). Метафоризація у перекладі художніх текстів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, Серія: Філологія*, 14, 250-253.
21. Тарасова А.В. (2017). *Відтворення англійських компаративних фразеологізмів в українських перекладах*. (Дис. канд. філол. наук). Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, Дніпро.

22. Тимонькіна А.О. (2013). Прагматична адаптація при перекладі англомовних назв кінофільмів, теглайнів та трейлерів українською мовою. *Студентські наукові студії*, 1, 51-54.
23. Черник О.О. (2020). Перекладацькі трансформації як засіб перекладу англомовних назв кінофільмів українською мовою. *Записки з романо-германської філології*, 1, 325-334.
24. Шаповаленко Н.М. (2015). Особливості публічного мовлення. *Південноукраїнський правничий часопис*, 2, 152-154.
25. Яхнюк Т. О. (2002). Використання фрагментів художніх відеофільмів для навчання студентів мовних спеціальностей соціокультурної англійської лексики. (Дис. канд. пед. Наук). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.
26. *A cambio de nada*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film973755.html>.
27. *Ama*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film330539.html>.
28. *Año bisiesto*. Tomado de <https://www.kinofilms.ua/movie/37500/>.
29. *As bestas*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film227540.html>.
30. *Bajocero*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film994765.html>.
31. *Celda 211*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film270489.html>.
32. *Chavalas*. Tomado de <https://www.imdb.com/title/tt10835642/>.
33. *Cinco lobitos*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film309973.html>.
34. *Competencia oficial*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film744886.html>.
35. *Con quién viajas*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film347862.html>.
36. *Culpa mía*. Tomado de <https://kinogo.best/93712-culpa-mia-film-2023.html>.
37. *Destello bravío*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film338618.html>.
38. *El buen patrón*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film925403.html>.
39. *El hombre perfecto*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film162299.html>.
40. *Eles transportan a morte*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film686532.html>.

41. *El lodo*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film222822.html>.
42. *En la tormenta*. Tomado de <https://www.imdb.com/title/tt0277692/>.
43. *En los márgenes*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film382560.html>.
44. *Érase una vez en Euskadi*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film472643.html>.
45. *Espíritu sagrado*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film101617.html>.
46. *Jacinto*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film795270.html>.
47. *Josefina*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film311375.html>.
48. *La consagración de la primavera*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film356144.html>.
49. *La hija*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film885076.html>.
50. *La maniobra de la tortuga*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film691906.html>.
51. *La mesita del comedor*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film695573.html>.
52. *La puerta de al lado*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film858461.html>.
53. *Las distancias*. Взято з <https://www.filmaffinity.com/es/film108072.html>.
54. *Las leyes de la frontera*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film534787.html>.
55. *Libertad*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film555900.html>.
56. *Live is Life. La gran aventura*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film357692.html>.
57. *Los días que vendrán*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film205885.html>.
58. *Los renglones torcidos de Dios*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film927664.html>.
59. *Lucas*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film203542.html>.
60. *Maixabel*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film375190.html>.
61. *Mamá o papá*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film967255.html>.

62. *Mantícora*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film766426.html>.
63. Marinashvili M., Dobrohorska S. (2019) Caractéristiques linguistiques du catalogue de mode en ligne. *Langues, Sciences et Pratiques: Actes du 3 e Colloque international francophone en Ukraine* (Odessa, 3-4 octobre 2019). Херсон: Видавничий дім «Гельветика».
64. Mei Z. (2010). On the Translation Strategies of English Film Titles from the Perspective of Skopos Theory. *Journal of Language Teaching and Research*,1, 66–68.
65. *Modelo 77*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film677826.html>.
66. Nida E. A., Taber C. R. (2003). *The Theory and Practice of Translation*. (First Edition, p. 218) Brill Academic Publishers.
67. *Operación Camarón*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film699806.html>.
68. *Pan de limón con semillas de amapola*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film383092.html>.
69. *Y todos arderán*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film885207.html>.
70. *Un pequeño mundo*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film330516.html>.
71. *Upon Entry (La llegada)*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film538977.html>.
72. *Way Down*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film928354.html>.
73. *Xtremo*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film667197.html>.
74. *Verano 1993*. Tomado de <https://www.filmaffinity.com/es/film382702.html>.